

מזיכרונות שלום אילתי:

כליאתם של היהודים בגטו בקובנה

הזמן שקצבו הגרמנים הלך והסתיים ולנו לא היה לאן לעבור ועם מי לדבר. הודעה חד-משמעית בישרה – לא תהיה כל הארכה של מועד סיום ההעברה, וכל יהודי שיימצא בתום המועד בשטח העיר, דמו בראשו. וכבר כמעט שלא היו יהודים סביב, ובעת העוינות הלכה ונתהדקה. הורי החליטו שלא להמתין יותר, אספו מיטלטלים מעטים, גברו על לבטים לא קטנים באשר לכמה ספרים, ויצאנו לדרך. בתוכנית היה להשתכן באופן זמני בדירתה של מורה-ידידה שניאותה להליננו לימים אחדים בדירתה, עד שיימצא לנו מקום. ברגע האחרון ממש, בטרם הרימונו צרורותינו, באה במרוצה להיפרד מאתנו אחת משכנותינו היהודיות האחרונות ואילצה אותנו בטרם שנצא להתיישב להרף-עין על החבילות. הייתה זו פרקטיקה עממית עתיקת יומין, סגולה להמשך הדרך. בשנים הבאות, לצערי, נכחתי עשרות פעמים בטקס חטוף זה. מדי פעם היו רגעיו קורעי-לב ומתייפחים יותר והסיכויים שהמשך המסע יצפון טובה בתוכו הלכו והתמעטו. חמישה ימים בטרם פקיעת המועד הסופי עזבנו את דירתנו ויצאנו לדרך.

מקור: שלום אילתי, לחצות את הנהר, יד ושם, ירושלים, 1999, עמ' 42.